

SXEDIO.FV8

13.3.1951: Ο ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΟΥ ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΩΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΖΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΣΟΦΟΚΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟ ΝΑ ΠΡΟΩΘΗΣΕΙ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟ ΣΤΟΝ ΟΗΕ. ΟΙ ΠΡΕΣΒΕΥΤΕΣ ΤΗΣ ΒΡΕΤΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΗΠΑ ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΟΝ ΒΕΝΙΖΕΛΟ ΠΡΟΕΙΔΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΝΑ ΜΗ ΠΡΟΒΕΙ ΣΕ ΤΕΤΟΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Όταν ο Μακάριος εδραιώθηκε για καλά στο θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα αλλά και στη συνείδηση του Κυπριακού λαού ότι ήταν ο νέος δυναμικός ηγέτης που ανέμενε εδώ και δεκάδες χρόνια από την εποχή ίσως του Μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημο Μυλωνά προχώρησε στο πρώτο μεγάλο του βήμα για να διακριβώσει τις σκέψεις και τις απόψεις της ελληνικής κυβέρνησης και ιδιαίτερα για να γνωρίσει από κοντά τους ηγέτες της.

Ηδη από την Ελλάδα έφθαναν πολύ θερμά λόγια για τον Πρωθυπουργό Σοφοκλή Βενιζέλο, ο οποίος με αφορμή δήλωση Αγγλου υφυπουργού Εξωτερικών δήλωσε χωρίς περιστροφές ότι η Αγγλία δεν έπρεπε να περεξηγεί την αβρότητα στη στάση των ελληνικών Κυβερνήσεων έναντι του Κυπριακού.

Ο Αγγλος υφυπουργός Εξωτερικών Κέννεθ Γιώγκερ είχε δηλώσει στη βρετανική Βουλή στις **14** Φεβρουαρίου **1951** ότι ουδέποτε η ελληνική Κυβέρνηση είχε θέσει θέμα ενώσης της Κύπρου με την Ελλάδα.

ο Γιώγκερ έκαμε τη δήλωση του απαντώντας σε ερώτηση του βουλευτή Τόμας Ρέϊντι, έχοντας υπόψη σημείωμα του Φόρεϊν Οφφισ στον υπουργό Εξωτερικών της χώρας σχετικά με το Κυπριακό, στο οποίο τονίζονταν τα εξής:

"Αν και ελληνες υπουργοί, σαν άτομα καθώς και ο ίδιος ο Βασιλέας έχουν κατά καιρούς αφήσει να φανεί ότι ευνοούν την Ένωση, η στάση της Ελληνικής κυβέρνησης είναι γενικά άψογη.

Δύο κυπριακές αντιπροσωπείες μια των κομμουνιστών και μια της Εθναρχίας, περιφέρονται από χώρα σε χώρα προσπαθώντας να εξασφαλίσουν

υποστήριξη του αιτήματος τους για να το θέσουν στον ΟΗΕ. Πιθανόν να το καταφέρουν στην επόμενη η Γενική Συνέλευση, αν και η ελληνική Κυβέρνηση δεν έχει ακόμα δείξει ότι θα υιοθετήσει την προσφυγή.

Γενικά γίνεται δεκτό ότι στηρίζεται σε γερήθητική και εθνολογική βάση. Η ένωση στο άμεσο μέλλον, πάντως αποκλείεται και εξαιτίας των ψυχολογικών επιπτώσεων που θα έχει η αποχώρηση μας στη Μέση Ανατολή και ειδικότερα, αξιαιτίας της στρατηγικής σημασίας που αποδίδουν στο νησί οι αρχηγοί των Επιτελείων, Οι αμερικανοί συμερίζονται πλήρως τις απόψεις μας".

Ο Γιώγκερ πατούσε ουσιαστικά την ουρά της οχιάς γιατί γνώριζε ότι η ελληνική Κυβέρνηση, δεμένη χειροπόδαρα τόσο πολιτικά όσο και οικονομικά και στρατιωτικά από τους αγγλοαμερικανούς, δεν μπορούσε να θέσει τέτοιο πράγμα γιατί κάθε μέρα έσπευδαν να της υπενθυμίζουν στο παρασκήνιο ότι μια τέτοια ενέργεια της θα αναστάτωνε τα δεδομένα και δεν θα άρεσε τουλάχιστον στη Βρετανική Κυβέρνηση.

Ετσι η δήλωση του Γιώγκερ προκάλεσε θύελλα έστω και αν η ελληνική Κυβέρνηση παρουσιαζόταν απρόθυμη να εγείρει το Κυπριακό σε διεθνή βήματα και να αναλάβει οποιαδήποτε πρωτοβουλία.

Γι' αυτό στη συνεδρία της ελληνικής Βουλής την επομένη, ο συναρχηγός του Ενωτικού Λαϊκού Κόμματος Παναγιώτης Κανελλόπουλος υπέβαλε στον Σοφοκλή Βενιζέλο που διατηρούσε και το υπουργείο των Εξωτερικών, την πιο κάτω ερώτηση:

"Κύριε Πρόεδρε,

Παρακαλώ τον αξιότιμον κ. Πρόεδρον της Κυβερνήσεως και υπουργόν επί των Εξωτερικών, όπως ευαρεστηθή να δώση απάντησιν εις το ακόλουθον ερώτημα: Είναι εθνικώς επιτετραμμένον να μένη αναπάντητος η χθεσ γενομένη εις την Βουλήν των Κοινοτήτων δήλωσις του υπουργού άνευ χαρτοφυλακίου κ. Γιώγκερ καθ' ην ουδέποτε η ελληνική Κυβέρνησις ενδιαφέρθη πλησίον της Κυβερνήσεως της Α.Μ. του Βασιλέως της Αγγλίας διά την ένωσιν της Κύπρου μετά

της Ελλάδος. Επειδή είμαι βέβαιος ότι η δήλωση αυτή που εντιμοτάτου μέλους της Βρετανικής κυβερνήσεως βασίζεται επί πλάνης παρακαλώ τον κ. Πρόεδρον της κυβερνήσεως να θελήση να διαφωτίση επί του κρισίμου αυτού θέματος της Βουλής και διά της Βουλής το Έθνος ολόκληρον, του οποίου αναπόσπαστον οργανικόν τμήμα αποτελεί ο λαός της μεγαλονήσου Κύπρου.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ: Κύριοι βουλευταί, ευχαριστώ τον κ. Κανελλόπουλον, διότι μου δίδει την ευκαιρίαν ν' ανέλθω εις το βήμα και να δηλώσω προς την εθνικήν αντιπροσωπείαν ότι με κατάπληξιν πραγματικώς ανέγνωσα τον λόγον του άνευ χαρτοφυλακίου υπουργού κ. Γιώγκερ, η κατάπληξις μου είναι ακόμα μεγαλυτέρα, διότι είναι γνωστόν ότι από του 1912, συστηματικώς και από όλας τας κυβερνήσεις το αίτημα της ενώσεως της Κύπρου διειτυπώθη, εάν το ζήτημα δεν προωθήθη μέχρι σήμερον, τούτο οφείλεται εις λόγους αφορώντας αφ' ενός μεν την αγγλικήν Κυβέρνησιν και αφ' ετέρου εις την αβρότητα των ελληνικών Κυβερνήσεων, αι οποίαι ανέμενον τον εν ευθέτω χρόνων διακανονισμόν φιλικώς του ζητήματος της Κύπρου. Αλλά διά να μη υπάρχη ουδεμία απολύτως αμφιβολία είμαι ευτυχής ότι μου δίδεται η ευκαιρία να διατυπώσω, διά μίαν ακόμη φοράν, από του επισήμου τούτου βήματος προς την Βουλήν και τον ελληνικόν λαόν ολόκληρον το αίτημα περί της ενώσεως της Κύπρου μετά της μητρος Ελλάδος, πράγμα που αποτελεί τον διακαή πόθον και του Κυπριακού και του ελληνικού λαού.

Ο Σοφοκλής Βενιζέλος όμως δεχόταν ισχυρές πιέσεις τόσο από την Αγγλία όσο και τις ΗΠΑ (όπως διαπιστώνεται στη συνέχεια από τα αρχεία του Φόρεϊν Οφφισ) να μη προβαίνει σε ενέργειες γύρω παό το Κυπριακό, αν ήθελε να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ και να γίνει ένας από τους εταίρους στη συμμαχία, πράγμα που θα του εξασφάλιζε και στρατιωτική και οικονομική βοήθεια από τους Αγγλοαμερικανούς και ιδιαίτερα τους αμερικανούς.

Ετσι, ενώ δημόσια στη Βουλή προέβαινε σε

ενθαρρυντικές δηλώσεις, στα παρασκήνια ζητούσε στην ουσία συγγνώμη από τους βρετανούς γιατί είχε αναγκασθεί να πει όσα είπε.

Γι' αυτό έδωσε οδηγίες στον πρεσβευτή του στο Λονδίνο να εξηγήσει στους Άγγλους ότι όσα είπε ήταν αναγκασμένος να τα πει για να μη αφήσει το κυπριακό στα χέρια των Κομμουνιστών.

Είναι χαρακτηριστικό σημείωμα από τα αρχεία του "Φόρεϊν Όφφισ" στις **19 Φεβρουαρίου 1951:**

Στρανγκ, Λονδίνο, **19 Φεβρουαρίου 1951**
P1081/16/119:

" Ο Έλληνας πρεσβευτής ήρθε σήμερα στο απόγευμα να μου μιλήσει για ένα, όπως είπε, ευαίσθητο θέμα, δηλαδή το Κυπριακό. Είχε πάρει οδηγίες να εξηγήσει τους λόγους για τους οποίους έγινε η περί Κύπρου δήλωση του Έλληνα πρωθυπουργού. Η δήλωση, είπε, ήταν αναγκαία, γιατί η Ελλάδα δεν ήταν δυνατό να σιωπήσει από τη στιγμή που το θέμα είχε εγερθεί στη Βουλή των Κοινοτήτων. Ούτε μπορούσε ν' αφήσει το θέμα της Κύπρου στα χέρια των κομμουνιστών που εκμεταλλεύονται πλήρως το λεπτό του χαρακτήρα, αυτό είχε ιδιαίτερη σημασία τη στιγμή που οι κομμουνιστές προτίθενται να φέρουν το κυπριακό στον ΟΗΕ. Σε μια τέτοια περίπτωση, η ελληνική Κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να υιοθετήσει ουδετερότητα και θα βρισκόταν σε πολύ δύσκολη θέση.

Ο Έλληνας πρεσβευτής εξέφρασε τη μεγάλη στενοχώρια του για την προοπτική νέων ερωτήσεων στη Βουλή των κοινοτήτων. Οι απαντήσεις, είπε, θα γίνονταν αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον ελληνικό τύπο που δεν έχει καμιά αίσθηση μετριοπάθειας. Του είπα ότι αν υποβάλλονταν ερωτήσεις θα έπρεπε ν' απαντηθούν, αν και θα κάναμε ότι ήταν δυνατό για να μειωθεί η αντιδικία".

Η δημόσια δήλωση του Έλληνα πρωθυπουργού Σοφοκλή Βενιζέλου στη Βουλή ήταν πολύ ενθαρρυντική και ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος που δεν γνώριζε τις παρασκηνιακές συγγνώμες του Βενιζέλου προς τους βρετανούς αποφάσισε να μεταβεί στην Αθήνα για να διερευνήσει τις προθέσεις του Έλληνα

πρωθυπουργού και μεχρι που ήταν διατεθειμένος να φθάσει.

Για γούρι ή από σύμπτωση ο Μακάριος αναχώρησε για το πρώτο του ταξίδι στην Αθήνα ως Αρχιεπίσκοπος στις **13** του μήνα (**13** Μαρτίου **1951**).

Ενώ ο Μακάριος κατευθυνόταν αεροπορικώς στην Αθήνα στην ελληνική πρωτεύουσα ο βρειτανός πρεσβευτής Νόρτον συναντάτο με τον πρωθυπουργό Σοφοκλή Βενιζέλο, αρχίζοντας τις πιέσεις.

Ετσι ο Νόρτον προειδοποίησε τον Έλληνα πρωθυπουργό ότι το κυπριακό θα μπορούσε να διατάρασσε σοβαρά τις σχέσεις της Αγγλίας με την Ελλάδα και ότι αν έθετε εκείνη τη στιγμή θέμα κυπριακού ήταν σαν να έπαιζε το παιχνίδι της Ρωσίας, πράγμα που θα σήμαινε για τον ίδιον τεράστια προβλήματα.

Ο Βενιζέλος βρισκόταν σε δύσκολη θέση καθώς ο Νόρτον προχωρούσε και τον απειλούσε ακόμα ότι η χώρα του με κανένα τρόπο δεν θα δεχόταν να συζητήσει θέμα Κύπρου, γιατί αυτό συνδεόταν με τα στρατηγικά συμφέροντα της χώρας του.

Ο Βενιζέλος αναγκάστηκε να καθησυχάσει τον Νόρτον, αλλά διερωτήθηκε κατά πόσον η Αγγλία μπορούσε να δώσει κάποια νύξη ότι το θέμα θα συζητείτο στο μέλλον.

Ανέφερε ο Νόρτον σύμφωνα με τα αρχεία του "Φόρεϊν Οφφισ" σε υπόμνημα του το Μάρτη του **1951**:

"Νόρτον, Αθήνα, **14** Μαρτίου **1951**, **1081/29/119**.

Εχοντας μάθει ότι στις **13** θα έφθανε εδώ ο Αρχιεπίσκοπος της Κύπρου, είδα το πρωί της ίδιας μέρας τον πρωθυπουργό. Του είπα ότι το κυπριακό μπορούσε να διαταράξει σοβαρά τις σχέσεις μεταξύ των χωρών μας. Αυτός που θα έθετε αυτή τη στιγμή, ένα τόσο επίμαχο θέμα, θα έπαιζε συνειδητά ή ασυνειδητά, το παιχνίδι της Ρωσίας. Οι ταραχοποιοί πρόσφεραν στη δύση μια πολύ κακή υπηρεσία. Του τόνισα ότι η ελληνική Κυβέρνηση ακολουθώντας τη σημερινή γραμμή, μπορεί ν' αντιμετωπίσει τεράστια προβλήματα.

Ο πρωθυπουργός είπε ότι η ελληνική Κυβέρνηση

δεν είχε καμιά επιθυμία να σπρώξει το θέμα αλλά ήξερα την κατάσταση της κοινής γνώμης στην Ελλάδα. Εξέφρασε την ελπίδα ότι η βρετανική κυβέρνηση θα βρει κάποια καταπραϋντική φόρμουλα.

Του είπα ότι η βρετανική Κυβέρνηση, ακόμα και για στρατηγικούς λόγους, δεν θα δεχόταν ότι υπήρχε θέμα προς συζήτηση. Και του υπογράμμισα την ύπαρξη των **80** χιλιάδων Τουρκοκυπρίων. Του ζήτησα να κάνει ό,τι μπορεί για να ηρεμήσει τον Αρχιεπίσκοπο και μου υποσχέθηκε.

Εξακολούθησε πάντως ν' αναρωτιέται κατά πόσον η Βρετανική Κυβέρνηση θα μπορούσε να δώσει στο λαό της Ελλάδας και στον ελληνικό πληθυσμό της Κύπρου, κάποια ελπίδα ότι το θέμα θα μπορούσε να συζητηθεί στην κατάλληλη ευκαιρία".

Σαν ο Μακάριος έφθασε στην Αθήνα στρώθηκε στη δουλειά και άρχισε τις επαφές.

Συναντήθηκε με τον Βενιζέλο την επομένη και συζήτησε μαζί του τις εξελίξεις και άκουσε τις προθέσεις του.

Ο Βενιζέλος τον πληροφόρησε ότι σκεφτόταν να συγκαλέσει κοινή σύσκεψη όλων των Κομμάτων για καθορισμό διακομματικής στάσης έναντι του Κυπριακού.

Στο ανακοινωθέν όμως για τη συνάντηση δεν δίνονταν λεπτομέρειες παρά μόνο αόριστες πληροφορίες:

"Σήμερα την πρωίαν επεσκέφθη εις το Υπουργείον των Εξωτερικών τον πρωθυπουργόν κ. Βενιζέλον , ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης Κύπρου Μακάριος. Ο Μακαριώτατος αφού εξέφρασε τας ευχαριστίας του ελληνικού λαού για τας δηλώσεις του κ. Πρωθυπουργού ενώπιον της Βουλής των Ελλήνων, εξέθεσε στον κ. Πρωθυπουργόν τας απόψεις της Εθναρχίας σχετικώς με την προώθησιν του Κυπριακού ζητήματος προς τη αισίαν αυτού λύσιν".

Ο Μακάριος θα έμενε για αρκετές μέρες στην Αθήνα και συμφώνησε με το Βενιζέλο να έχουν και νέα συνάντηση σαν θα ξεκαθάριζε καλύτερα η κατάσταση.

Στις 15 ο Μακάριος συναντήθηκε με τους Π. Κανελλόπουλο και Γ. Παπανδρέου και αργότερα συνοδευόμενος από τον πρωθυπουργό συναντήθηκε στα ανάκτορα του Τατοΐου με τον Βασιλέα Παύλο.

Ενώ οι δυο άνδρες συναντώντο με το βασιλέα στο χώρο του Πανεπιστημίου δέκα χιλιάδες φοιτητές οργάνωσαν συγκέντρωση υπέρ της Κύπρου με μόνο αίτημα τη Ένωση και ζητώντας από τη Κυβέρνηση να οδηγήσει το Κυπριακό στον ΟΗΕ.

Οι φοιτητές κρατούσαν "πανώ" στα οποία υπήρχαν συνθήματα όπως: Η Κύπρος στην Ελλάδα, Εθνάρχη όλοι είμαστε μαζί σου, Φίλοι Τούρκοι κάνετε κάποιο λάθος για την Κύπρο ξαναδιαβάστε την Ιστορία, πού είναι η αυτοδιάθεσις των λαών: Οχι παχειά λόγια, η σάρκα δεν χωρίζεται από τη σάρκα, έτσι είναι φίλοι Τούρκοι, ζήτω η Ένωσις, Λευτεριά στην Κύπρο, Οχι πια δισταγμούς, το ζήτημα της Κύπρου στον ΟΗΕ.

Τους συγκεντρωθέντες προσφώνησε ο Πρόεδρος της Πανσπουδαστικής Επιτροπής Κυπριακού Αγώνος Πανάγος και ο Πρόεδρος της ΕΦΕΚ Χριστόφορος Χριστοφίδης και στο τέλος εγκρίθηκε ψήφισμα με το οποίο ζητείτο η πραγματοποίηση της ένωσης:

" Οι Έλληνες φοιτηταί και σπουδασταί των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων συνελθόντες εις συγκέντρωσιν διαμαρτυρίας διά την συνέχισιν της δουλείας του κυπριακού λαού ψηφίζουν:

Απευθύνουν θερμόν και εγκάρδιον χαιρετισμόν προς τους σκλαβωμένους αδελφούς Κυπρίου διαδηλούντες την πίστιν εκπληρώσεως του πανελληνίου πόθου της ενώσεως.

Απευθυνόμενοι προς την ελληνικήν Κυβέρνησιν απαιτούν, όπως μη εμποδισθή από καμμίαν πολιτικήν και διπλωματικήν σκοπιμότητα και αξιούν όπως θέση επίσημα και κατηγορηματικά το αίτημα της ενώσεως τόσο προς την αγγλικήν Κυβέρνησιν όσο και προς τον Οργανισμόν των Ηνωμένων Εθνών.

Απευθυνόμενοι προς την σπουδάζουσαν νεολαίαν του ελευθέρου κόσμου ζητούν όπως εν ονόματι της αρχής της αυτοδιαθέσεως των λαών και εν

ονόματι των θυσιών, τας οποίας προσέφερεν η Ελλάς χάριν της ελευθερίας της ανθρωπότητος αξιώση την άμεσον απόδοσιν της νήσου Κύπρου εις την Ελλάδα.

Απευθυνόμενοι προς την αγγλικήν κυβέρνησιν διαμαρτύρονται εντόνως διά την συνέχισιν της δουλείας του Κυπριακού λαού και απαιτούν όπως έστω και την τελευταίαν ταύτην στιγμήν να ανταποκριθή εις το πανελλήνιον αίτημα της ενώσεως.

Οπως το παρόν επιδοθή προς την ελληνικήν Κυβέρνησιν, την αγγλικήν και αμερικανικήν πρεσβείαν ως και προς τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού".

Οι φοιτητές κατευθύνθησαν στη συνέχεια στο ξενοδοχείο Μεγάλη Βρετανία όπου είχε στο μεταξύ μεταβεί ο Μακάριος μετά τη συνάντησή του με το Βασιλέα Παύλο και τον κάλεσαν ρυθμικά να τους μιλήσει.

Ο Μακάριος εμφανίστηκε σε λίγο στον εξώστη και ανάμεσα σε ιαχές και ζητωκραυγές του πλήθους εξέφρασε την πεποίθησή ότι η κυβέρνηση Βενιζέλου θα έθετε το Κυπριακό προς την Αγγλική Κυβέρνηση και στην ανάγκη και ενώπιον του ΟΗΕ:

"Χαιρετώ φοιτητικήν νεολαίαν της ελευθέρας πατρίδος και ολοψύχως εκφράζω ευχαριστίας διά την συμπαραστάσιν της εις τον δίκαιον αγώνα της Κύπρου, αγωνιζομένης να ενωθή με την μητέρα Ελλάδα (Φωνές: Δική μας είναι η Κύπρος). Θα μεταδώσω την φωνήν σας και της καρδιάς σας τον παλμόν εις τους αλυτρώτους αδελφούς σας και θα τους βεβαιώσω ότι εις τον αγώνα των δεν είναι μόνοι (Φωναί: Είμαστε μαζί σας). Εχουν μαζί τους το πανελλήνιον, ιδιαιτέρως την σφριγώσαν φοιτητικήν νεολαίαν (Φωναί: Μάλιστα, μάλιστα).

Αι σημεριναί σας εκδηλώσεις είναι δι' ημάς εμπυχώνουσα δύναμις διά να συνεχίσωμεν τον αγώνα. Και θα τον συνεχίσωμεν, μέχρι της τελικής νίκης και δικαιώσεως (Φωνές: Θα νικήσωμεν, θα νικήσωμεν). Η Κύπρος είναι ελληνική (Φωνές: Ζήτω η Κύπρος). Ελληνική από της χαραυγής των αιώνων, απόφασις αμετάκλητος είναι να απαλλαγώμεν του ξενικού ζυγού, διά παντός τρόπον (Φωνές: Και εις τον ΟΗΕ).

Η φωνή σας σήμερα από του άμβωνος αυτού εδώ της ελευθερίας αποτελεί αμείλικτον κατηγορώ εναντίον εκείνων οι οποίοι ζητούν να στραγγαλίσουν την θέλησιν και τα δίκαια μας, το αμείλικτον αυτό κατηγορώ θα ακουσθή εν ανάγκη και προ του διεθνούς δικαστηρίου, δηλαδή του ΟΗΕ. Εχομεν την πεποίθησιν ότι η ελληνική κυβέρνηση θα θέση το ζήτημα ενώπιον της φίλης και συμμάχου Μεγ. Βρετανίας και εν ανάγκη ενώπιον του ΟΗΕ.

Κανένας λαός, παρά την θέλησιν του, διεκρήρυτταν κατά το διάστημα του τελευταίου πολέμου οι Βρετανοί, δεν θα παραμείνη εντός των πλαισίων της Βρετανικής Συμπολιτείας, Και ιδού ένας Λαός, λαός ελληνικός, με ιστορίαν και πολιτισμόν αιώνων, παρά την θέλησιν του, κρατείται εντός των πλαισίων αυτών. Την θέλησιν του να εξέλθη από τα πλαίσια αυτά εξεδήλωσε πολλάκις και προσφάτως με το ιστορικόν δημοψήφισμα του, το οποίον προσυπέγραψε και ολόκληρος ο ελληνικός λαός με τας εκδηλώσεις του (Φωνές: Θέλομεν την Κύπρον μας).

Τι έχει λοιπόν να αντιτάξη η Μ. Βρετανία απέναντι της πανελληνίου αυτής θελήσεως; (Φωνές: Τίποτε, τίποτε). Τίποτε, παρά μόνον τον άδικον νόμον του ισχυροτέρου.

Ημείς οι Κύπριοι την Ελλάδα έχομεν κλεισμένην μέσα εις την ψυχήν μας. Με το όραμα της Ελλάδος αναπνέομεν και ζώμεν. Και για την Ελλάδα ας αποθάνωμεν.

Ζήτη η Ενωσις τς Κύπρου. Ζήτη το ελληνικόν Εθνος".

Ομως υπήρχε και συνέχεια. Ενώ τέλειωνε τη ομιλία του ο Μακάριος πέρασε με το αυτοκίνητο του ο πρωθυπουργός Σοφοκλής Βενιζέλος. Οι φοιτητές τον περικύκλωσαν και ζήτησαν να πληροφορηθούν και από αυτόν τις σκέψεις του.

Ο Βενιζέλος κατευθύνθηκε κι' αυτός στον εξώστη του ξενοδοχείου και διαβεβαίωσε τους φοιτητές ότι η Κυβέρνηση του θα ήγειρε το κυπριακό,

όπου ήταν αναγκαίο για προώθηση:

" Η Κυβέρνησις έχει εις χείρας της το κυπριακόν ζήτημα και να είσθε βέβαιοι ότι επί του προκειμένου θα εκτελέση εις το ακέραιον το ελληνικόν καθήκον της. Εξ άλλου έχετε ακόμη προσφάτως τας δηλώσεις της Κυβερνήσως επί του ζητήματος, γενομένας εν τη Βουλή. Και τώρα σας παρακαλώ να διαλυθήτε ησύχως".

Αυτά που έκαμαν οι φοιτητές και όσα είπαν ο Μακάριος και ο Βενιζέλος στοίχισαν πολύ στον Έλληνα πρωθυπουργό. Την μεθεπομένη και ενώ ακόμη οι φωνές για την ένωση συγκλόνιζαν την Αθήνα ο Βενιζέλος δεχόταν μια ξαφνική επίσκεψη, ήταν ο πρσβευτής των Ηνωμένων Πολιτειών στην Αθήνα Πιούριφουϊ και που έμπαινε κι αυτός στο χορό των πιέσεων εναντίον της Ελλάδας.

Σύμφωνα με τα αρχεία του Φόρεϊν Οφφισ και πάλι ο αμερικανός πρεσβευτής προειδοποίησε τον Βενιζέλο ότι οι φωνές για την Κύπρο είχαν υπερβεί τα εσκαμμένα και ότι έπρεπε να σιματήσουν γιατί το θέμα της Κύπρου σχετιζόταν με την άμυνα της ανατολικής Μεσογείου.

"Νόρτον, Αθήνα 19.3.1951 P.1981/35/119

Στις 17 Μαρτίου ο Αμερικανός πρεσβευτής είπε στον Έλληνα πρωθυπουργό ότι η φασαρία για τη Κύπρο είχε υπερβεί τα όρια. Κατά τη γνώμη της Κυβέρνησης του αυτή δεν ήταν η στιγμή για αντιδικίες μεταξύ φίλων, ειδικά για ένα θέμα που σχετιζόταν με την άμυνα της ανατολικής Μεσογείου.

Ο Βενιζέλος φαινόταν ν' ανησυχεί, αλλά είπε ότι καμμιά ελληνική Κυβέρνηση, οποιασδήποτε απόχρωσης, δεν θα μπορούσε να αντισταθεί στην κοινή γνώμη. Οι φίλοι της Ελλάδος θα μπορούσαν να βοηθήσουν την ελληνική Κυβέρνηση να ελέγξει τις κινητοποιήσεις, βάζοντας "το όλο θέμα μόλις το επέτρεπαν οι διεθνείς συνθήκες".